

NIET MEENEMEN
inruykeemplaar

KNNV-reis

Hornborgsjön
2 tot en met 9 april 2006

Een voorjaarsreis naar de dansende kraanvogels

Deelnemers

Reisleider Dirk Maas

Bakx, Iet

Dansen, Koos

Haak (ten Brink), Ne

Hofste, Antoinette

Hotho, Ina

Kuipers, Ruud

Marbus, Jan

Taen, Nico

Samenstelling reisverslag Ina Marbus-Hotho

Foto voorplaat: Wilde zwanen en Kraanvogels bij Trandansen (Koos Dansen)

Lunchstop langs de snelweg E4 ten noordoosten van Helsingborg (IM)

Zondag 2 april Heenreis

Ondanks werkzaamheden aan drie sporen richting Zwolle konden we tijdig (= vóór 10:00 uur) vertrekken. De reis verliep voorspoedig en de 680 kilometers naar Binz op het eiland Rügen konden probleemloos binnen 8 uur worden afgelegd. Onderweg stopten we af en toe voor een picknick of koffiepauze en werd er al voorzichtig gevogeld en uitgekeken naar soorten als Zeearend en Kraanvogel (die door het koude voorjaar nog massaal in Duitsland zou zitten i.p.v. bij ons reisdoel in Zweden). Een Rode wouw was onder andere het resultaat.

Voor de prachtig aan zee gelegen jeugdherberg in Binz zagen enkele enthousiastelingen na de prima warme maaltijd voor het strand en onder de pier de eerste IJseenden!

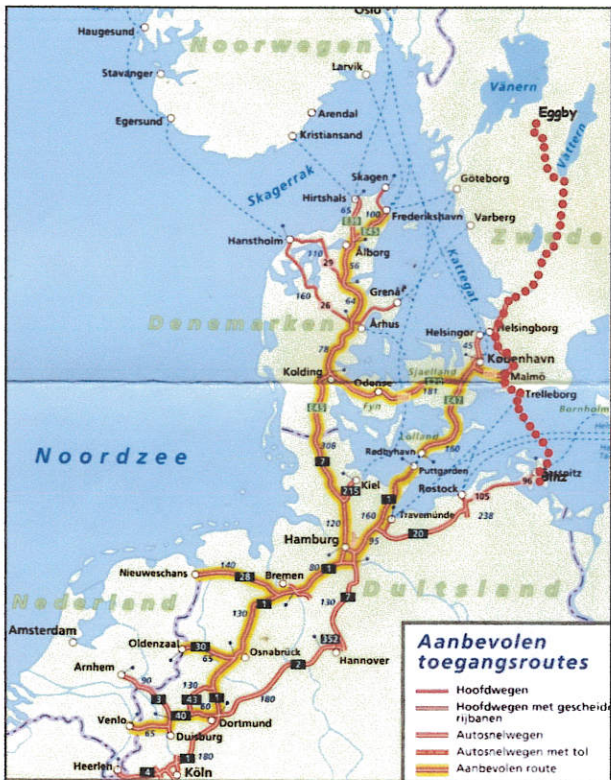
Dirk Maas

Jeugdherberg Binz

De pier bij Binz

Het Groene Huis, ons keurige onderkomen in Eggby(IM)

Rond Eggby veel pleisterende en doortrekkende wilde zwanen (KD)

Maandag 3 april Overtocht en reis door Zweden

De goede bedden, ruime kamers en de rust in de jeugdherberg zorgden voor een goede nachtrust. Na een zeer uitgebreid ontbijt vertrokken we naar Sassnitz voor de veerboot van 8:15 uur naar Trelleborg. Vanaf de boot werden in de haven weer IJseenden gezien, maar ook Eiders, Topper-eenden en Grote zaagbekken. Op zee keken we uit naar al die Kraanvogels die door de stijging van de temperatuur nu eindelijk naar Zweden zouden moeten oversteken. Helaas zagen we ze niet, maar wel voorbij vliegende duikers (Roodkeel- of Parelduikers).

Ook de reis van Trelleborg naar het dorpje Eggby ten noorden van het Hornborgasjön verliep voorspoedig: 460 kilometer in 6 uur. Bij de lunch – picknick langs de snelweg bleek de italiaanse paddestoelenbouillon favoriet en dat zou de rest van de week zo blijven.

We kwamen om 18:00 uur aan bij de jeugdherberg in Eggby, een typisch Zweeds gebouw waar we een verdieping met eigen

toegang, 4 slaapkamers, een keuken, badkamer en zithoek tot onze beschikking hadden. Het eten was gevarieerd en viel goed in de smaak. Tijdens een korte avondwandeling zien we Wilde zwanen en Kraanvogels overvliegen.

Dirk Maas

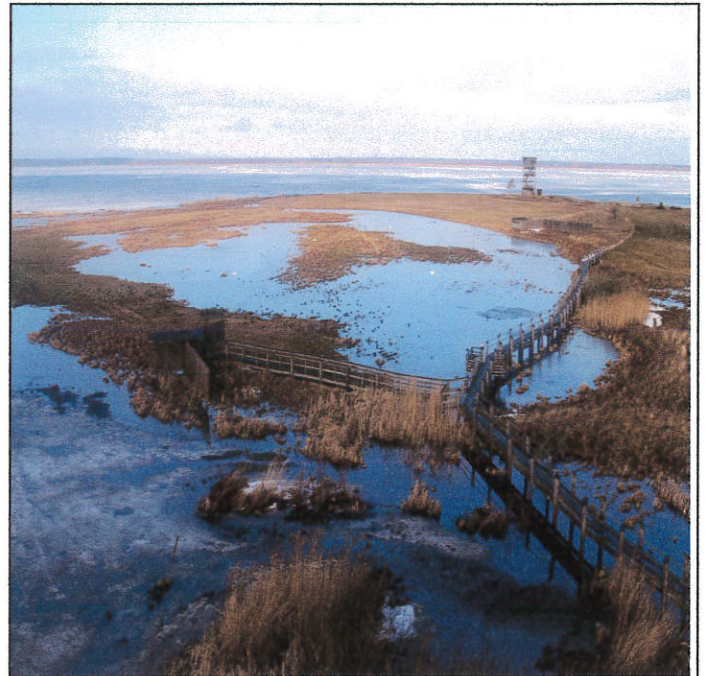

Het Hornborga Naturum informatiecentrum(IM)

Dinsdag 4 april Hornborga Naturum, Ytterberg en Naturum Trandansen

Na twee zware reisdagen gaan we op pad. Met een heerlijk ontbijt in onze maag en vol verwachting, stappen we in het busje. De buitentemperatuur is maar 1 C°.... Het gaat op weg naar het Hornborga meer. De eerste stopplaats is het Hornborga Naturum. Een centrum met veel informatie, voornamelijk over de vogels in deze omgeving, op een aantrekkelijke manier gebracht.

Het uitzicht op het meer is prachtig met nog heel veel ijs en duizenden vogels. Opvallend zijn de Meerkoeten. Zijn het er duizend, twee duizend of tienduizend? Maar ook ganzen zijn al in grote getale aangekomen. In de verte het nest van een Zeearend. Er worden vier Zeearenden waargenomen. Op eens veel opschudding bij de vogels, hele zwermen gaan er vandoor: Koos en Antoinette benaderen ze via een steiger, om be

uitzicht vanuit Hornborga Naturum (IM)

ter te kunnen fotograferen, maar de beestjes laten dat niet gebeuren. Langzamerhand krijgen we trek in koffie. En buiten staat een prachtige picknicktafel voor ons klaar in de luwte. Dirk blijkt een superorganisator van koffie met

Dan begint de wandeling in zuidelijke richting langs het meer, we genieten op en top. De lunch wordt gebruikt in de luwte van een stal. Dat is lekker, want de wind is koud. Na de lunch wordt er besloten, dat Dirk terug gaat naar de auto en wij richting Ytterberg doorlopen. We komen in een heel ander soort landschap: het gaat omhoog, het landschap wordt droger en de zon schijnt. Prachtig over een kam. Beneden ons het meer; een ijsvlakte met langs de rand zwanen. Bij een boerderij, vlak voor dat het pad naar beneden en naar rechts gaat, besluiten wij met ons vieren Koos, Antoinette, Nico en Iet, naar de weg te lopen en niet helemaal naar Ytterberg.

Na toch wel verder gelopen te hebben, dan we in gedachten hadden, vlijen we ons neer in de berm. Het is heerlijk weer: zon en 6 graden. In de verte zien we het busje naderen. Het blijkt, dat Dirk de anderen tegemoet is gelopen en naar een huisje aan het meer heeft gebracht, waar hij ons ook naar toe brengt. Een leuk vakantiehuisje waarvan wij even het terras en de stoelen hebben geleend, om in het zonnetje onze theepauze te houden. Dan blijkt het toch nog geen zomer te zijn. Het betreft en onderweg naar de autovangen we nog net wat sneeuw.

Kraanvogels en Wilde zwanen (KD)

De laatste attractie van deze dag is Transdansen Naturem. Daar wacht de beloning voor al het reizen: vele, vele, vele Kraanvogels en Wilde zwanen. Helaas de Kraanvogels zijn blijkbaar nog niet lang genoeg ter plekke om in volle glorie te baltsen. De vogels worden hier gevoerd, vandaar de grote aantallen

Na dit prachtige schouwspel gaan we vandaan terug naar huis om van een overheerlijke maaltijd te genieten en later op de avond in onze huiskamer aan een lekker glaasje wijn te nippen.

Iet Bakx

Woensdag 5 april Skövde en Almelö

Toen we de gordijnen openden zagen we een licht besneeuwd landschap. De bomen hoger op de heuvels waren prachtig wit en sommige stukjes wegdek bleken spiegelglad. Gelukkig was er gestrooid en kon de bus om 9 uur gaan rijden. Het was 2,4 °C. Eerste doel was Skövde, vooral om de proviand wat aan te vullen. Om 10 uur reden we vandaar naar Almeö, een uitkijkpost aan de zuidoostkant van het meer. We vreesden dat er door de aanwezigheid van een ijsslaag geen vogel te zien zou zijn....

Vanaf de parkeerplaats liepen we door een uitgestrekt gebied met veel riet en ruigte. Het leek ook wel of het landbouwgebied was opgekocht en onder water was gezet. Veel dode berken, en wilgenstruweel half onder water. Er bevonden zich veel paartjes Grauwe ganzen.

Een gespieste Woelmuis werd door Koos ontdekt en jawel, de dader van dit delict was weldra zichtbaar in een boomtop: de Klapekster

Op een soort bruggetje bij de monding van het riviertje Homborga hebben we een tijdlang gestaan om de prachtige omgeving te verkennen. We ontdekten heel in de verte een Visarend. Ondanks de mist en ijs konden we toch nog veel watervogels zien: Knobbelzwanen, Brilduiker, Grote Zaagbek, Fuut en Roodhalsfuut. De laatste soort was druk aan het baltsen aan de rand van het ijs. Regelmatig vloog een Bruine kiekendief rond. In de ruige velden ontdekten we nog wat Kraanvogels.

Om 13.00 uur gingen we richting Trandansen, waar heel veel bezoekers aanwezig waren. De Kraanvogels en Wilde zwanen zaten nu meer verspreid, maar werden toch maar weer volop gefotografeerd. Velen van ons gezelschap zochten in het bezoekerscentrum een leuk souveniertje uit. Buiten pakten de dreigende lichten zich steeds meer samen en de eerste druppels begonnen te vallen. Tegen 14.00 uur vertrokken we naar Utloppet (aan de andere kant van het meer) om een beschut plekje te zoeken voor de lunch. We liepen daar een stuk over een weg met aan weerskanten veel ondergelopen akkers en stervende bomen. Vanaf een grote uitkijktoren zagen we de Visarend rondvliegen. Ook hier weer in de wakken: Zaagbek, Roodhalsfuut, Brilduiker en Knobbelzwaan. Het werd behoorlijk koud en we besloten om terug te gaan naar Eggby.

wandeling door de sneeuw (IM))

Toen we daar arriveerden tegen 17.00 uur scheen de zon en konden we onze natte kleren laten drogen.

Omdat we zo tijdig terug waren hadden we een momentje rust.

Er werd vervroegd gegeten (tegen 18.30 uur) zodat we 's avonds nog even naar onze mooiste plek konden gaan: Trandansen. De koffie ging mee.

Het was nu licht bewolkt en het zicht was goed. Maar er zaten nu minder Kraanvogels dan de vorige dag. De Wilde zwanen zaten zelfs helemaal achterin. Voor onze ogen vrat een Raaf tot twee keer toe een groot ei leeg, waarschijnlijk geroofd uit de Aalscholverkolonie.

Er reed een auto met groot licht aan het terrein op tussen de Kraanvogels, naar later bleek was het een groepje vogelaars/fotografen die in hun observatiehutten gingen overnachten om 's morgens de vogels goed te kunnen zien.

De Kranen trokken al vroeg in de avond weg in twee richtingen achter de bossen.

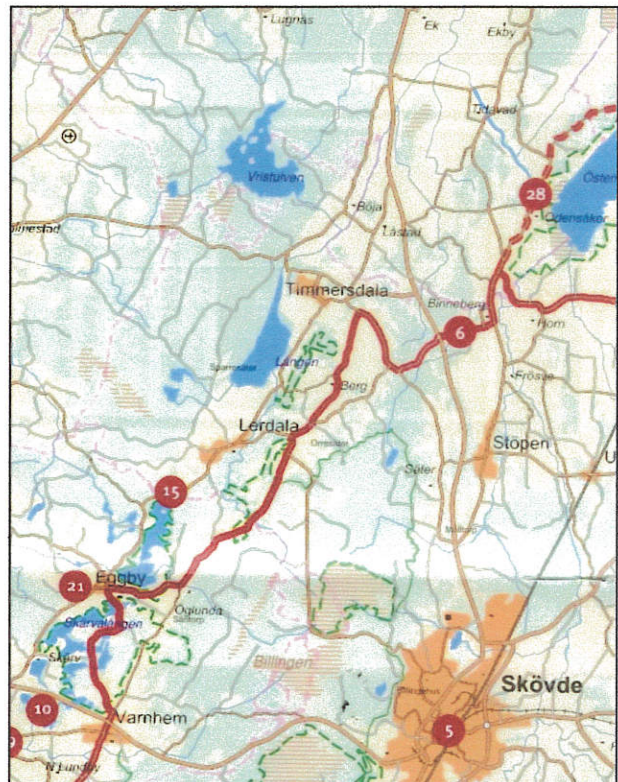
Ina Marbus

Donderdag 6 april- naar Sjön Östen

Na twee dagen te hebben rondgestruind langs het ten zuiden van ons vandrарhem Gröna Huset in Eggby gelegen Hornborgameer, gaan we vandaag precies de andere kant op. We rijden ruim 20 km in noord-noordoostelijke richting naar Sjön Östen, het Östenmeer. Ook ondiep en langgerekt, zo'n 6 km lang en op z'n breedst nog geen 2 km. 's Nachts heeft het weer licht gevoren, de dag begint wisselend bewolkt met een stevige wind, maar met flink wat zon. Ook het Östenmeer is nog grotendeels bedekt met ijs, behalve waar beekjes of riviertjes in- of uitstromen. Daar is open water en zitten de vogels. We beginnen in de zuidwest hoek bij het schilderachtige dorpje Odensåker. Voor het dorp staat langs de weg een

Klapekster (KD)

bord 'naar de fågeltorn'. We lopen richting meer, langs deels ondergelopen weilanden en een hoger gelegen jeneverbessenbos. Daarachter staat een paneel met kaartje, vogelafbeeldingen en informatieve tekst en aan de rand van het meer een uitkijkplatform.

Zeearend in het vizier...(KD)

We horen Groenlingen in de bosjes rondom, zien Wilde zwanen en Meerkoeten in het open water en dankzij de telescopen die twee van ons bij zich hebben, krijgen we al gauw een Zeearend in een boom aan de overkant van het meer in het vizier. Het is hier heerlijk toeven in het prille lentezonnetje. Op ons gemak drinken we koffie, eten een boterham en speuren naar vogels.

Na een half uurtje zonnen en turen, steken we het jeneverbessenbosje door naar het noorden en komen via een loopplankpad door een vloedbos bij de echte, hoge uitkijktoren. Hu, wat koud is het hier in de aantrekkende wind. Ook hier is weer een infopaneel, dit keer met afbeeldingen en informatie over watervogels en steltlopers. Maart en april is hier de beste tijd is om te vogelen, als het net is gaan dooien en zwanen, ganzen, eenden, steltlopers, Zeearend en Visarend doortrekken op weg naar hun broedgebieden.

Het Östenmeer en het Hornborgameer zijn aantrekkelijk voor water- en moerasvogels, omdat het water dankzij de afwatering van de omringende landbouwgronden vrij voedselrijk is en daardoor rijk aan leven zoals macrofauna, vis en vogels. Dit in tegenstelling tot de meeste Zweedse bosmeertjes, die voedselarm, verzuurd en veel minder soortenrijk zijn.

We lopen een rondje en gaan weer door het jeneverbessenbosje. Daar laten zich drie Putters heel mooi bewonderen en treffen we een mierenhoop aan, die is geplunderd door een specht. Even later horen we een Groene specht lachen. Net als de dag tevoren langs het Hornborgameer komen we - op de overgang van bos naar open landschap - een Klapekster tegen die in een struik een muis heeft opgeprikkt als mondvoorraad. Naast de al genoemde soorten zien we een groepje Witte kwikstaarten, een Geelgors, Graspiepers, veel Eksters en langs het ondergelo-

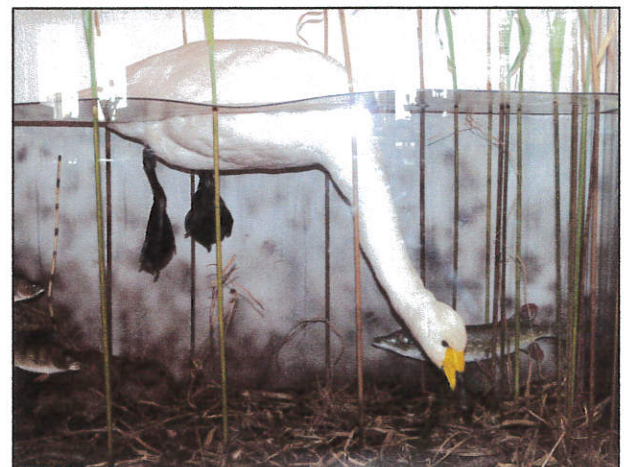
Ons terrasje met uitzicht op het meer (IM)

pen weiland een Witgatje. We horen een Grote bonte specht.

We komen uit in het al genoemde dorpje Odensåker met z'n mooie witte kerkje. Een oase van rust en degelijkheid. Het is deels openluchtmuseum, met boerenwoningen en -schuren van weleer en een oud gravfält. Logården, een prachtige grote oude schuur is verbouwd tot bezoekerscentrum annex dorps huis en feestzaal.

Het is fraai ingericht met diorama's rond een levensecht lijkende grondelende Wilde zwaan, een dito Visarend met Snoek en een Boerenzwaluw bij z'n nest met jongen. Ook zijn er aquarellen van onder meer Ree, Vos en Goudvink, waarin heel origineel en kunstig schedeltjes van die soorten zijn opgenomen.

Buiten zijn infopanelen met kaartjes, routes, mooie tekeningen en tekst. Het gebied werd al bewoond in de Steentijd. De afbeeldingen laten zien hoe de mensen hier in verschillende perioden van de geschiedenis leefden

Diorama grondelende wilde zwaan(IM)

Brilduikers (KD)

en wat voor invloed hun levenswijze had op het landschap en de vegetatie. We picknicken in de open lucht. Het weer wordt steeds grijs en er vallen vlokken natte sneeuw. Vervolgens begint het gestaag te regenen.

We rijden door naar de noordoostoever van het meer, naar de Öja fågeltorn, die blijkens een bordje is meegefinancierd door de Europese Gemeenschap. Een mooi beschut huisje met uitzicht op het meer. Op het strodak is een uitkijkplatform. Aan de noordkant zit op ruim 100 meter afstand een Visarend in een boom. Al de derde die we zien sinds we hier zijn. Ongelooflijk hoe vroeg deze beroepsvissers al weer uit het warme zuiden terugkeren. Nauwelijks is er wat open water en ze slagen er blijkbaar al weer in aan de kust te komen. Onze bewondering voor de levensdrang en de taaiheid van de 'dieren des velds' groeit met de dag. Wat een kou en voedselschaarste doorstaan deze dieren. Natuurlijk zijn er afvallers, individuen die het niet redden. Alleen de overlevingskampioenen gaan door naar de volgende ronde...

In afwisselend Engels en Duits maken we een praatje met een biologiedocent van de Universiteit van Skövde (eigenlijk hogeschool zegt hij zelf, 'maar in het buitenland mogen we onszelf universiteit noemen'). Hij vertelt dat het tot een week geleden ook voor Zweedse begrippen erg koud was, met 's nachts strenge vorst en veel sneeuw. Op de akkers en in de weilanden bij de noordoostoever van het meer grazen groepjes (Taiga)rietganzen, te herkennen aan hun donkerbruine kop. In de verte zien we Kraanvogels en in een dennenbosje bij de vogelhut horen we weer een Grote bonte en een Groene specht. Er vliegt een Nonnetje voorbij en er zijn weer baltsende Brilduikers. Teruglopend naar de parkeerplaats vinden we in het dennenbos de veren van een geslagen en geplukte uil, waarschijnlijk een

Openluchtmuseum (IM)

Ransuil.

Op de terugweg naar Eggby stoppen we bij een boom langs de weg waarin enorme hak gaten opvallen. Kennelijk is hij sterk door insecten(larven en -poppen) aangetast en komen spechten (de zwarte?) telkens terug om naar voedsel te hakken.

Koos Dansen

Kraanvogels en Wilde zwanen bij Trandansen (IM)

Vrijdag 7 april Hornborga

We rijden als eerste richting Harnhem. Het landschap is meer dan glooiend, heuvelachtig in sterke afwisseling met b.v. Jeneverbesstruiken, zompige bodem met dode berken, een berkenbosje, hoogtes met nog restanten van de wintersneeuw, kleine stukjes begroeid met heide etc.

Alles rijden we voorbij, op naar de zuidkant van het meer. Dit in de wetenschap dat het meer aan de noordkant nog dichtgevroren is.

Koos kan zich onderweg even uitleven op het aanwijzingsbord. "Harnhem" Antoinette wordt de klos en mag voor de zoveelste keer op de foto maar nu om de H van het bord te camoufleren zodat er Arnhem komt te staan.

Dan verschijnt er een Buizerd en na wat overleg wordt dit een Ruigpootbuizerd. Plotseling kijken we op het meer beneden ons met hier en daar een groepje Knobbelswanen en een valk die, vanwege zijn snelheid niet te determineren is.

Het grauwe geel van de graslanden licht op door de heldere zon. Resten van ijsschotsen zijn bij het zakkende water op helling van de heuvels achter gebleven.

In dit gebied komen we hier en daar nog de oude grasdaken uit het verleden tegen. Verleden ja, want deze bouwsels vertonen vaak enig verval evenals vele houten huisjes en schuurtjes die vaak hun plekje tussen nieuwere bouw hebben behouden.

Elke kavel heeft zo een eigen houtstapel. Gestapeld en meestal op standaardlengte gezaagd, Berk, Eik, Spar, Ratelpopulier, enz. De overdaad aan hout die in Nederland verleden tijd is, bepaalt hier de sfeer van het Zweedse leven en landschap.

Binnen de auto ontstaat een gesprek over het gedrag van de Sperwer die op dat moment in geen velden of wegen te bekennen is. Een kenmerk van onze instelling van deze week. We gaan voor de natuur en zijn er sterk bij betrokken. Wanneer er een stilte valt is er behoefte aan vogelgeluid en is er een cd met vogelzang beschikbaar.

Nog 18 kilometer naar Skara, niets als je weet dat we deze week tot 4000 km zullen

rijden.

Een gesprek over de sneeuwstokken die overal langs de wegganten zijn geplant, blijven ze hier de hele zomer staan? Hoe komen ze 's winters in de harde bodem? Vragen, vragen zonder gefundeerde antwoorden; de winters zijn anders dan in Nederland dat is duidelijk.

De eerste Kraanvogels van deze dag vliegen een eindje met ons mee in een strakke lucht.

Voordat we de uitkijkpost "Hangers Udde" vinden is het even zoeken. Maar bij een groep koeien met kalveren nabij een schuur begint de wandeling. Heel wat nestkastjes zijn hier opgehangen en we horen dan ook allerlei vogelgeluiden en hier en daar wordt ons een blik gegund op Pimpelmees, Koperwiek, Raaf, Geelgors, Groenling, en Boomklever.

We doorkruisen een gebied aan het meer met oude Eiken, gehavend, versleten, gebroken. Sommige Eiken, ook nog in de bekoring van het op leeftijd zijn, staan nog fier recht op en in de belofte van groen. De gevallen exemplaren maken het geheel tot een fotogenieke plaats waar vooral Koos zich op uit leeft.

Kasten voor Bosuil en Torenvalk wachtend op bewoning.

Een Pieper en aan de andere kant van het meer zien we een paartje Bruine kiekendief een prooi overdragen. Dat is genieten.

We passeren een veld met veel keutels en Nico weet: "Deze zijn van de Eland". Overtuigend genoeg na zijn ervaring in Polen al is er geen lijfelijk exemplaar van een Eland te zien.

Bij de hut is Iet haar eindpunt de meegebrachte kruk en koek en zopie wordt door Dirk ingebracht, hoe kan het anders. Ook vandaag is Ruud weer de volhouder en

weet zo onze aandacht bij de gebeurtenissen in de vogelwereld te houden.

Ina vindt beneden op de grond de zitplankjes die voor vogels op dit kijkpunt waren aangebracht, hier is over nagedacht en ze worden door haar terug geplaatst.

Als de rugzakken ingepakt zijn willen we de kijkpost verlaten en dan verschijnt de Visarend ten tonele.

Op de eerste rij staan we terwijl hij met stevige vleugelslagen aan komt vliegen even blijft hangen en naar beneden duikt. Raak! Met een flinke vis, volgens Jan een snoekje van zo'n 25 cm, stijgt hij voor onze ogen omhoog om even verder op een steen te wachten tot zijn buit dood is. Zijn maaltijd begint. Vanuit de open vissenbek zien we dat de zachte binnenkant naar buiten wordt getrokken. Ook de Bonte Kraaien hebben in de gaten dat het hier om lekkers gaat en proberen de Visarend af te leiden. Bij het aantal van 5 Kraaien houdt de Visarend het voor gezien en vertrekt met zijn prooi. Het spektakel van deze dag...

Op naar de Yttenberg voor de lunch. Ons zomerhuisje, zo ervaren we dit tweede bezoek, heeft nu de wind op kop. Snel worden banken en stoelen naar de luwte van de achterkant verplaatst, we doen of we thuis zijn. Toch een gevoel van afscheid? Het familiekiekje wordt gemaakt en we pakken in. Een dreigende lucht komt naderbij en we wijzigen ons wandelplannetje en vertrekken naar 'Naturum Hornborga'.

Weinig vogels te zien en de bui brengt dit keer natte sneeuw.

Een heus afscheid komt er aan, voor de laatste keer naar Naturum Trandansen. voor de stand van de Kraanvogeltelling: 7880 exemplaren is de stand voor vandaag.

Met een voldaan gevoel op naar de Jeugherberg waar we aan een beddendans beginnen. We moeten naar een ander gedeelte verhuizen zodat er een nieuwe indeling over drie, drie-persoons kamers komt.

Ieder echtpaar krijgt in volle tevredenheid een bijmaatje en dat maakt het getal van negen voor deze nacht weer rond.

De vraag waarom Zweden hun schemerlampen in de vensterbank zetten blijft onbeantwoord. Daar kunnen we alleen maar naar gissen en morgen gaan we weer op huis aan.

Nelly ten Brink

Jagende Visarend (KD)

Ons terrasje in Yttenberg aan het meer (NtB)

Kraanvogels in Naturum Trandansen (IM)

Zaterdag 8 april Terugreis

Voor de terugreis door Zweden hadden we wat meer tijd omdat de boot vanuit Trelleborg pas om 17:45 uur vertrok. Daardoor konden we 's middags nog even bij Falsterbo wandelen langs de plekken die in de herfst een waar Mekka voor vogelaars vormen.

Op de veerboot konden we bij een prachtige ondergaande zon in een zeer onstuimige zee dineren. Helaas viel het avondeten na onze culinaire ervaringen in de jeugdherberg van Eggby wat tegen.

Ook in de vroege ochtend van zondag 9 april konden we op de pier voor de jeugdherberg genieten van een een stuk of acht prachtige IJseenden.

De terugreis van Binz naar Zwolle, onderbroken door een lunch in een typisch Duitse Raststätte, verliep probleemloos zodat de deelnemers om ongeveer 17.00 uur vanaf het NS station verder naar huis konden reizen.

Dirk Maas

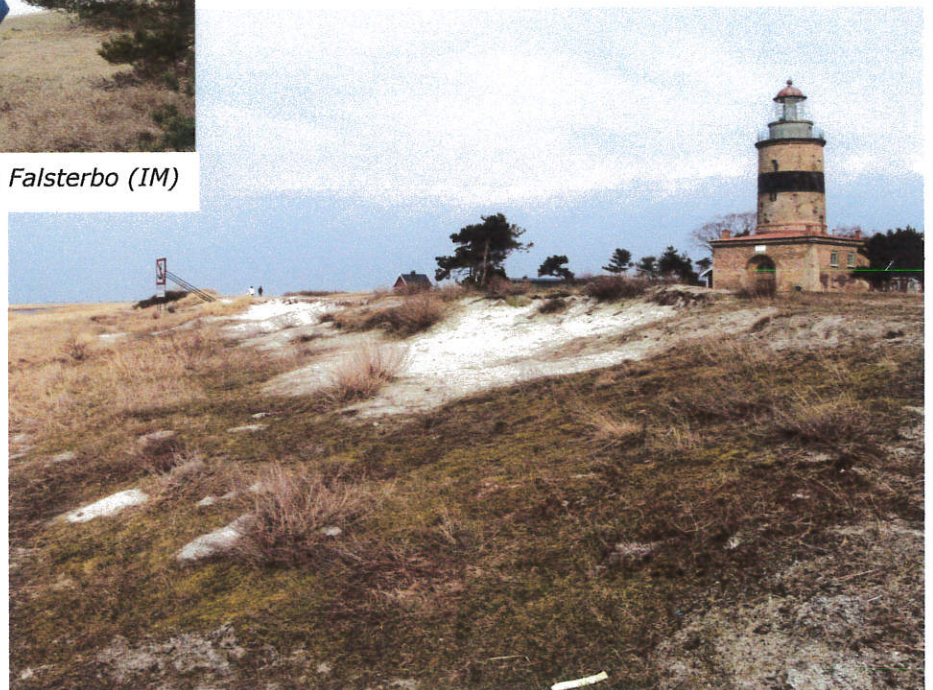
Groep tijdens de lunch in Falsterbo (IM)

IJseenden 's morgens vroeg bij Binz (IM)

Strandstoelen op het strand bij Binz (IM)

Vuurtoren en duintjes bij Falsterbo (IM)

Vogelen vanaf de parkeerplaats bij Trandansen (IM)

Soortenlijst reis Hornborgasjön via Rügen 2-9 april 2006

Roodkeel-/Parelduiker
 Dodaars
 Fuut
 Roodhalsfuut
 Aalscholver
 Blauwe reiger
 Knobbelzwaan
 Kleine zwaan
 Wilde zwaan
 Rietgans
 Kolgans
 Grauwe gans
 Canadese gans
 Brandgans

 Smient
 Krakeend
 Wintertaling
 Wilde eend
 Pijlstaart
 Tafeleend
 Kuifeend
 Toppereend
 Eidereend
 IJseend
 Zwarte zeeëend
 Grote Zeeëend

 Brilduiker
 Nonnetje
 Grote zaagbek

 Rode wouw
 Zeearend
 Bruine kiekendief

Havik
 Sperwer
 Buizerd
 Visarend
 Torenavalk
 Zwarte Wouw
 Blauwe kiekendief

 Fazant
 Waterhoen
 Meerkoet
 Kraanvogel
 Goudplevier
 Kievit
 Wulp

 Bonte strandloper
 Bosruiter
 Tureluur
 Witgatje
 Kokmeeuw

 Stormmeeuw
 Zilvermeeuw
 Grote mantelmeeuw

 Holenduif
 Houtduif
 Ransuil
 Groene specht
 Grote bonte specht
 Veldleeuwerik
 Graspieper
 Witte kwikstaart

Heggemus
 Roodborst
 Zwarte roodstaart
 Merel
 Kramsvogel
 Zanglijster
 Koperwiek
 Grote Lijster
 Matkopmees
 Goudhaan
 Pimpelmees
 Koolmees
 Witkopstaartmees
 Boomklever
 Klapekster
 Ekster
 Gaai
 Kauw
 Roek
 Bonte kraai
 Raaf
 Spreeuw
 Huismus
 Ringmus
 Vink
 Keep
 Groenling
 Putter
 Barmsijs
 Goudvink
 Appelvink
 Geelgors
 Rietgors

